

VOCEA POPORULUI

Nr 11 (1539)

ZIAR NAȚIONAL

Vineri, 18 MARTIE 2022

Securitatea muncii să corespundă » p.2
standardelor internaționale

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI
NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Consiliul Federatiei Sindicatelor » p.4
din Comunicatii și-a trasat prioritățile

Actual

Mișcarea sindicală internațională, solidară cu Ucraina

Confederația Internațională a Sindicatelor (ITUC) și Confederația Europeană a Sindicatelor (ETUC), împreună cu afiliații lor belgieni, au protestat împotriva invaziei ruse în Ucraina.

» p.2

Petru CHIRIAC,
vicepreședinte al CNSM:

„Să nu uităm de preceptul biblic: bateți și vi se va deschide!”

» p.3

Ajutoare pentru refugiați

Organizații de caritate care activează în Germania și Turcia au oferit ajutoare umanitare refugiaților din Ucraina căzăti la sănătatele din subordinea CNSM.

» p.4

Pe 20 martie este Ziua Internațională a francofoniei;
pe 21 martie - Ziua Mondială a pământului și Ziua Internațională a copiilor străzi;
pe 22 martie - Ziua Mondială a protecției apelor;
pe 23 martie - Ziua Mondială a meteorologiei.

Sindicalele din lume au lansat o campanie de solidaritate cu poporul ucrainean

„Războiul nu poate duce la nimic bun în Europa, care este casa noastră”

Luni, 14 martie, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) a lansat o campanie de sensibilizare și solidaritate pentru a spune „STOP RĂZBOIULUI” și a transmite mesaje de susținere refugiaților ucraineni aflați pe teritoriul Republicii Moldova.

Campania s-a desfășurat în perioada 14-15 martie și a făcut parte din șirul de acțiuni ale mișcării sindicale din Republica Moldova, profund îngrijorată în legătură cu situația din Ucraina, care se află în stare de război.

CNSM pledează pentru pace și pentru găsirea unei soluții diplomatici la conflictul care a angrenat cele două țări. Noi pledăm pentru pace între popoare, între cetățenii europeni, de orice naționalitate ar fi ei. Conflictul armat nu poate duce la nimic bun în Europa, care este casa noastră, a tuturor celor care doresc libertate, democrație și prosperitate. Suntem alături de poporul ucrainean, de confrății noștri sindicaliști din Ucraina, pe care îi susținem moral”, se arată în Declarația CNSM privind situația din Ucraina.

În cadrul campaniei, pe resursele

media ale sindicatelor (pagina web a CNSM, rețele sociale Facebook, Twitter, Telegram), precum și pe site-ul vocea.md și în ziarul „Vocea poporului” au fost promovate mai multe mesaje și publicații având următoarele mesaje-cheie: „Solidaritate cu Ucraina”, „Rusia, pleacă din Ucraina”, „Oriți războiul – sindicale pentru pace!”, „Refugiații sunt bineveniți”.

Având în vedere situația din Ucraina, la data de 15 martie curent, Confederația Internațională a Sindicatelor (ITUC) și Confederația Europeană a Sindicatelor (ETUC) au organizat acțiunea globală „Solidari cu

Ucraina”, la Bruxelles, Belgia. CNSM a susținut acțiunea globală organizată de ITUC și ETUC.

În contextul războiului din Ucraina, ITUC face apel pentru: liderii mondiali să ia măsuri urgente și definitive pentru a iniția dialogul și a găsi o soluție pașnică la această criză, în conformitate cu Carta ONU; sanctiuni care se concentreză în special pe oligarhi și anturajul președintelui Putin; guvernele să ofere un adăpost sigur pentru toți refugiații care fug de conflict – ucraineni, muncitori străini și studenți; protecția civililor și accesul umanitar în siguranță.

ABONEAZĂ-TE la „VOCEA POPORULUI”

Abonament

1 lună - 17,60 lei, 3 luni - 52,80 lei, 6 luni - 105,60 lei

Şedinţă comună

Securitatea muncii să corespundă standardelor internaționale

Inspectoratul de Stat al Muncii și Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova își intensifică colaborarea. Pe data de 17 martie, conducerea CNSM a avut o ședință comună cu conducerea ISM în care au analizat starea de lucruri în domeniul securității și sănătății la locul de muncă și au trasat obiective comune pentru următoarea perioadă.

Astfel, este pus în aplicare Acordul de colaborare semnat de aceste două instituții la 5 iunie 2021, care prevede acțiuni concrete pentru a contribui împreună la asigurarea drepturilor salariaților antrenări în cîmpul muncii în condiții decente de muncă.

Igor Zubcu, președintele CNSM, a dat asigurări că sindicalele vor susține și vor promova și în continuare sporirea capacitatilor ISM. „Scopul nostru este comun și avem o practică bună ce tine de informarea reciprocă în ceea ce privește protecția muncii, diferența constă doar în faptul că ISM efectuează controale de stat, iar noi – obștești. Este necesar să sporim colaborarea în ceea ce tine de consolidarea capacitatilor comune”, a menționat președintele CNSM.

Participanții la ședință au convenit să vină cu propuneri comune pentru îmbunătățirea cadrului legal, modificarea sau completarea actelor normative în domeniul securității și sănătății la locul de muncă.

De asemenea, Igor Zubcu a menționat că „trebuie să ne conjugăm eforturile pentru a alinia cadrul legal al Republicii Moldova la standardele internaționale”.

Dumitru Stăvilă, directorul Inspectoratului de Stat al Muncii, a spus că, din anul 2016, instituția pe care o conduce a trecut prin situații incerte, care i-au stinșerit activitatea. Acum, însă, când lucrurile s-au mișcat din loc, ISM revenind încet, dar sigur, la menirea sa, conducerea instituției vede în sindicate un partener de încredere și mizează pe promovarea unui acționare în cadrul parteneriatului social tripartit, din care fac parte și sindicalele.

Omul muncii trebuie protejat

Mihail Hîncu, vicepreședinte al CNSM, a declarat că lipsirea Inspectoratului de Stat al Muncii de imputerniciri a dus la creșterea numărului de accidente de muncă, la sporirea cazurilor de muncă la negru etc. Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, a specificat, la rândul său, că trebuie de insistat să fie elaborat un program național de promovare a securității și sănătății la locul de muncă.

„Economia informală a luat un aşa avânt, încât e greu să fie opriță. La elaborarea politicilor de stat trebuie să se țină neapărat cont de protejarea omului muncii”, a

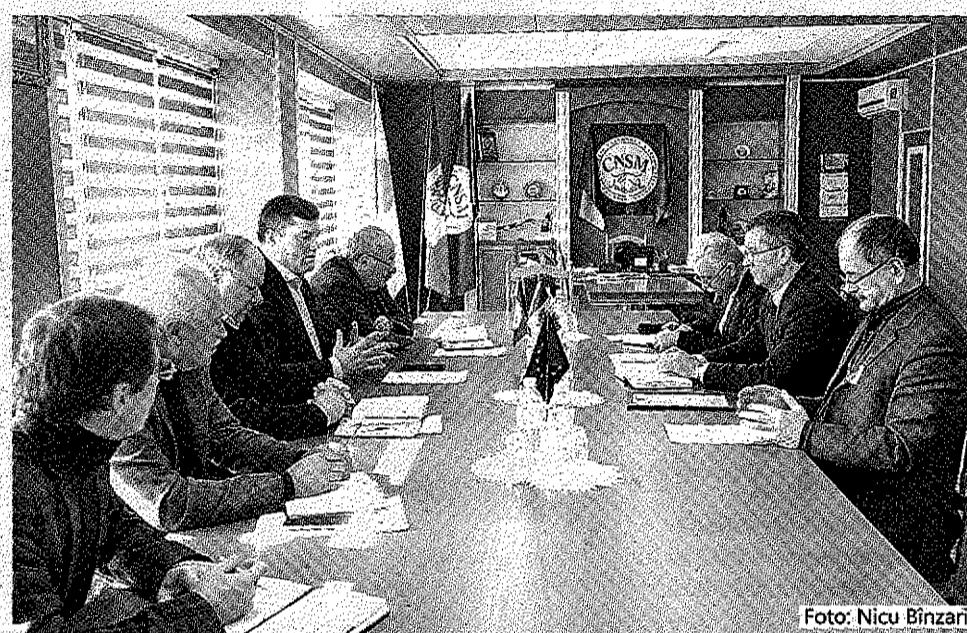

Foto: Nicu Bînzari

mentionat Petru Chiriac, vicepreședinte al CNSM.

Sindicalele și Inspectoratul de Stat al Muncii au convenit să lucreze în comun pentru a veni cu propuneri de modificări legislative în domeniul securității și sănătății la locul de muncă. De asemenea, să existe o colaborare strânsă între Inspectoratul de Stat al Muncii și Inspectoratul Muncii din cadrul CNSM, care urmăresc un scop comun.

Părțile se vor consulta reciproc în soluționarea problemelor eventuale care

vor apărea în urma implementării noilor acte normative în domeniul muncii și vor colabora în cadrul controalelor comune în vederea respectării legislației muncii, îndeplinirii convențiilor colective la nivel național, de ramură și a contractului colectiv de muncă, privind protecția angajaților în exercitarea funcțiilor, durata timpului de muncă, remunerarea, concediul de odihnă anual, munca minorilor, a femeilor și a persoanelor cu dizabilități.

Natalia HADÂRCĂ

Fraternitate

Mișcarea sindicală internațională este solidară cu poporul Ucrainei

Confederația Internațională a Sindicatelor (ITUC) și Confederația Europeană a Sindicatelor (ETUC), împreună cu afiliații lor belgieni, s-au adunat marți, 15 martie, la sediul Uniunii Europene în semn de solidaritate cu Ucraina, protestând împotriva invaziei ruse și manifestând în sprijinul tuturor refugiaților ucraineni.

Acțiunea a fost susținută de Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, care în perioada 14-15 martie a organizat o campanie online de solidaritate.

„Astăzi, noi și sindicalele din mai multe țări ale lumii ne-am arătat solidaritatea cu poporul Ucrainei și mesajul nostru clar este că toti refugiații sunt bineveniți, de oriunde ar veni”, a declarat secretarul general al ITUC, Sharan Burrow.

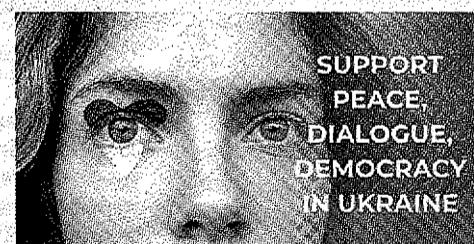
„Reiterăm condamnarea noastră totală a războiului lui Putin și a mașinii sale de ucidere, care vizează civili și provoacă distrugeri în multe zone ale țării. Le mulțumim tuturor membrilor de sindicat care își arată solidaritatea, care fac donații, vin cu apeluri umanitare pentru a sprijini oamenii din Ucraina și pe cei care au fost nevoiți să-si părăsească patria”, a menționat Burrow.

„Sindicalele din Ucraina și din țările vecine desfășoară o muncă umanitară incre-

dibilă și îi salutăm pe toți cei implicați. De asemenea, suntem alături de cei din interiorul Rusiei care au dat dovadă de curaj de a se opune războiului, expunându-se unui mare risc”, a adăugat secretarul general al ITUC.

La rândul său, Luca Visentini, secretar general al ETUC, s-a adresat și el participanților cu următorul mesaj: „Sindicalele

din întreaga lume sunt pentru pace și democrație. Vrem ca acest război oribil să fie opriță. Nu este suficient să vezi câțiva lideri ridicând telefonul pentru a-l suna pe Putin. Acest lucru este important, dar dorim o acțiune diplomatică mai puternică și mai ambicioasă pentru a cere o înțelegere imediată a focului și a începe negocieri reale pentru pace”.

„Uniunea Europeană nu a făcut suficient. Membrii acesteia trebuie să se ridice și să-si facă auzită vocea. Ei nu pot discuta doar despre o strategie europeană de apărare. Vrem să vedem o strategie europeană de pace. Vrem să vedem ca liderii să preia conducerea, să se aseze la masă cu Putin și să opreasă războiul”, a adăugat Visentini.

La data de 28 februarie, ITUC și ETUC au condamnat războiul din Ucraina printr-o Declarație comună și au cerut ca toate forțele ruse să părăsească Ucraina imediat. „Solicităm liderilor lumii să ia măsuri urgente și definitive pentru a iniția dialogul și a găsi o soluție pașnică la această criză, în conformitate cu Carta Națiunilor Unite”, se arată în Declarație.

Totodată, ITUC și ETUC au demarat o campanie de strângere de fonduri pentru sprijin umanitar oferit cetățenilor ucraineni și au lansat o petiție online în care fac apel la pace, solidaritate, și înțelegere războiului.

sindicate.md

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ «

Opinii

Congresul IV al CNSM, evenimentul anului

Cel mai important eveniment din anul acesta va fi, fără îndoială, Congresul IV al CNSM, care urmează să aibă loc în iunie 2022. La acest for se vor da aprecieri evoluției mișcării sindicale, vor fi adoptate documente de bază privind strategia pentru următorii ani, vor fi discutate probleme actuale, strigente.

Am adresat liderilor sindicali ai federatiilor, precum și reprezentanților CNSM din teritoriu, următoarele întrebări:

1 Ce așteptări aveți de la Congresul IV al CNSM?

2 Ce schimbări ați dorit să se producă în viața sindicală și în promovarea drepturilor salariașilor, în lupta pentru aceste drepturi?

3 Cum credeți că ar trebui să fie relațiile sindicatelor cu guvernarea și pentru ce forme de cooperare pledați?

Petru CHIRIAC, vicepreședinte al CNSM:

„Să nu uităm de preceptul biblic: bateți și vi se va deschide!”

In perioada dintre cele două congrese (2017-2022) au avut loc mai multe evenimente la nivel național și internațional, evenimente care au marcat activitatea Confederăției. CNSM și-a adus contribuția la elaborarea și modificarea mai multor acte legislative și normative, specialiștii noștri studiind, modificând și avizând anual circa 550 de proiecte de documente. Pregătindu-ne de Congres, Confederăția, centrele sindicale național-ramurale (CNSR) sunt în procesul de elaborare a unor noi programe de activitate, care vor include noi forme și metode de

lucru, în funcție de realitățile economice și sociale din țară. Evident, aceste programe își vor avea reflectarea în documentele care vor fi discutate și adoptate de Congres, în primul rând Strategia CNSM pentru anii 2022-2027, Rezoluția Congresului, care vor fi implementate în anii ce vor urma, scopul principal fiind ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, al membrilor de sindicat. Avem un Plan de activitate vizând pregătirea și desfășurarea Congresului IV al CNSM, aprobat la 06.09.2021.

Se lucrează la elaborarea tezelor raportului de dare de seamă pentru congres, care reflectă activitatea organelor de conducere ale CNSM în anii 2017-2022. Se discută pe larg compartimentele de bază ale strategiei, dar majoritatea covârșitoare a acestora deja au fost elaborate, discutate. Acestea tîn de domeniul protecției sociale, remunerării muncii, educației și formării sindicale continue, asigurării egalității de gen în sindicate, strategii pentru tineret. De asemenea, se lucrează la modificarea unor articole din Statutul actual al CNSM, pornind de la condițiile actuale, mai cu seamă ce țin de pandemia de Covid-19. Așadar, așteptările sunt mari și ne punem sperante că delegații la Congres vor fi pătruni de răspundere și se vor pronunța construtiv despre cum văd ei viitorul mișcării sindicale din R. Moldova.

Trebuie să fim o mișcare sindicală integră

și puternică, dar aceasta depinde foarte mult de posibilitățile CNSR. Să nu mai existe sindicate de alternativă din același domeniu. Au trecut deja aproape 15 ani de la fuzionarea celor două confederății, iar șase sindicate de ramură nu se încumetă să fuzioneze. Se cunoaște foarte bine că dacă sindicatul este mic după numărul de membri de sindicat și sărac finanțar, membrul de sindicat nu poate să fie protejat din plin. În ultimii ani de pandemie, unele CNSR prea puțin au întreprins pentru apărarea drepturilor profesionale și spirituale ale membrilor de sindicat. De aceea, trebuie să micșoram povara problemelor apărute în teritoriu prin implicarea activă a organelor sindicale de ramură. Dorem să se activeze lucrul ce ține de recrutarea noilor membri de sindicat, crearea noilor organizații sindicale, motivarea membrilor de sindicat prin elaborarea de noi forme și metode de susținere, de apărare a acestora. Un loc aparte în acest context ne revine în organizarea și desfășurarea activităților cu tineretul. Aceasta este dorință să participe la viața sindicală, însă, spre regret, de multe ori tinerilor nu li se dă această posibilitate din diferite motive și ei rămân în afara ocupărilor. Trebuie de schimbat atitudinea și față de reprezentanții CNSM în teritoriu. Si femeile, și tineretul trebuie inclusi în organele de lucru la toate nivelurile CNSR și ale CNSM. Un rol deosebit de important revine pregătirii

cadrelor, activului sindical prin intermediul Institutului Muncii al Sindicatelor. În acest context este binevenit faptul că CNSM continuă cooperarea cu structurile internaționale, cu partenerii de dezvoltare și cu organizațiile neguvernamentale cu scopul implementării proiectelor comune în domeniul educațional pentru toate categoriile de sindicaliști.

Relațiile sindicatelor cu guvernarea trebuie să fie constructive și pașnice, folosindu-se negocierile în cadrul parteneriatului social Guvern-Patronat-Sindicat. Ce e drept, mecanismul acestui parteneriat în ultimii doi ani s-a cam dereglat. În prezent, Comisia națională pentru consultări și negocieri colective și-a reluat activitatea, punem mari speranțe că se va normaliza situația la acest capitol. La finele anului 2021 a avut loc o ședință, la care s-au pus în discuție câteva chestiuni: Cu privire la impactul pandemiei de Covid-19 asupra pieței muncii din Moldova, fenomenul economiei și ocupării informale în contextul pandemiei Covid-19, cu privire la quantumul minim garantat al salariului în sectorul real și salariul minim pe economie și a.

Sunt mari rezerve în ceea ce privește activitatea comisiei respective. Noi am cerut și vom continua să insistăm ca acest organ să devină parteneriatul social să-și modifice funcțiile, or până acum Comisia rămâne a fi o structură formală, neviabilă, deciziile ei neavând efecte juridice obligatorii pentru toți partenerii sociali. După mine, această structură este folosită ca un fel de decor social. Noi considerăm că formele și metodele de dialog social astăzi sunt depășite de timp, rigorile economice de piață cerându-ne să ne schimbăm radical atitudinea față de acest mecanism de soluționare a problemelor din domeniul relațiilor de muncă.

Lasă foarte mult de dorit activitatea comisiilor pentru negocieri colective la nivel de branșe și de teritorii. Prin intermediul dialogului social pot fi scoase la iveală multiple probleme cu care se confruntă angajații, membrii de sindicat, ca acestea să fie puse în discuție și soluționate de către organele administrației publice centrale și locale. Să nu uităm de preceptul biblic: bateți și vi se va deschide! Aceasta se referă și la ușile demnitărilor de stat, îndrăguți, împotriniți să rezolve problemele tuturor cetățenilor.

Cooperare

Sindicatele din R. Moldova, asistate de organizația SOCIEUX

Reprezentanți ai Confederăției Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM) au participat recent la o ședință în format online cu Marzena Breza, expertă la Centrul SOCIEUX+. Este vorba de Polina Fisticanu, șefa Departamentului protecție social-economică al CNSM, Sergiu Iurcu, șef adjunct al aceluiași departament, precum și Tatiana Marian, șefa Departamentului mass-media și relații internaționale.

Domeniul de cooperare tematică în cadrul SOCIEUX+ ține de împărtășirea experienței UE cu privire la diferite aspecte ale protecției sociale, muncii și ocupării forței de muncă, adaptate nevoilor locale.

„Expertă ne-a împărtășit din experiență privind asigurarea unei protecții sociale adecvate, combaterea economiei informale, dar și facilitarea obținerii de consultări cu specialiști în domeniu din diferite țări. Suntem deschiși spre

astfel de colaborări, pentru că sunt țări care s-au confruntat cu probleme similare de la noi și, astfel, am putea prelua experiența lor”, a spus Polina Fisticanu.

De menționat că SOCIEUX+ nu oferă suport finanțiar sau logistic pentru evenimentele organizate de terțe persoane sau organizații partenere. Scopul general al Centrului este de a extinde și îmbunătăți accesul la oportunitățile de angajare și la sistemele de protecție socială în-

cluzive în țările partenere. Acestea sprijină eforturile guvernelor partenere de a promova sisteme de protecție socială și de ocupare a forței de muncă incluzive și durabile. SOCIEUX+ completează, de asemenea, măsurile luate în cadrul altor inițiative ale Uniunii

Europene. Centrul SOCIEUX+ a fost înființat de UE și este cofinanțat de Franța, Spania și Belgia și resurse gestionate de Direcția Generală pentru Dezvoltare și Cooperare a Comisiei Europene (EuropeAid).

Cor. VP

>> ACTIVITATEA SINDICALĂ 4

Sprijin

Membrii unei organizații internaționale umanitare, cu ajutorul refugiaților

La invitația Federatiei Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Construcțoare de Automobile și Mașini Agricole, a sosit la Chișinău o delegație a Organizației Internaționale Umanitare care activează în Germania și Turcia, pentru a oferi ajutorul refugiaților din Ucraina cauzată la sanatoriile din subordinea Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova.

Din delegație au facut parte Sid Johann Peruvamba, Axel Dechamps, membri ai Consiliului de administrație al Aktion Deutschland Hilft; Recep Üker, președinte al IBC Turkish NGO; Muzaffer Bacă, vicepreședinte al aceleiași companii, și Aghasi Mammadli, coordonator regional al Organizației Internaționale Umanitare.

Membrii delegației s-au aflat timp de două zile la stațiunea balneară „Bucuria-Sind” SRL, unde au discutat cu medicii, cu refugiații cazați aici. Oaspetii s-au interesat de ce ar mai avea nevoie cei aflați în dificultate, care au fugit din calea războiului.

Vineră trecută, oaspetii din Germania și din Turcia au avut o întrevedere cu conducerea CNSM, în timpul căreia s-a făcut un schimb de opinii și de informații despre situația refugiaților și despre măsurile luate de sindicate pentru acordarea ajutorului umanitar refugiaților cazați la sanatoriile CNSM.

Liderii sindicali i-au informat pe membrii delegației despre asistența acordată refugiaților la celelalte sanatorii ale CNSM.

De la Casa Sindicatelor, oaspetii, împreună cu președintele CNSM, Igor Zubcu, au plecat la Ministerul Sănătății, unde au avut o întrevedere cu Zinaida Bezverhni, secretar de stat al Ministerului Sănătății. Aceasta a fost informată despre intenția

Boris Babici și Aghasi Mammadli, coordonatorul regional al Organizației Internaționale Umanitare

După întâlnirea delegației Organizației Internaționale Umanitare cu conducerea CNSM

Organizației Internaționale Umanitare de a acorda ajutorul refugiaților din Ucraina, constând în medicamente, consumabile și a

Luni, a fost procurat de la un hipermarket primul lot de ajutorare promise de oaspetii germani și turci. Este vorba de produse alimentare pentru câteva săptămâni (carne, peste congelat, paste făinoase, făină de grâu și de porumb, ulei, unt, zahăr, orez, mazăre, cașcaval etc.). De asemenea, s-au mai cumpărat detergenți, cearnici electri-

ce și alte lucruri de primă necesitate pentru refugiații din Ucraina.

Spiritul frățesc se manifestă, precum se știe, mai ales în vremuri de restricție. Oamenii de bine vor continua să-i ajute pe refugiați, cu speranța că războiul se va sfârși cât de curând și viața normală își va relua cursul.

Boris BABICI, președintele Federatiei Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Construcțoare de Automobile și Mașini Agricole

Sedintă

Consiliul Federatiei Sindicatelor din Comunicatii și-a trasat prioritățile

Membrii Consiliului Federatiei Sindicatelor din Comunicatii s-au convocat, recent, în sedință plenară pentru a evalua activitatea Biroului Executiv în anul 2021.

Sedinta a fost deschisă și condusă de Ion Pîrgaru, președintele FSCM, care a adus mulțumiri membrilor Consiliului pentru implicare conștiincioasă în realizarea obiectivelor strategice ale Federatiei. E vorba de îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă ale membrilor de sindicat, de salarii decente și echitabile, de consolidarea dialogului social care să conducă la soluționarea problemelor cu care se confruntă membrii de sindicat și reprezentarea acestora în toate structurile tripartite și bipartite de parteneriat social.

De asemenea, FSCM acordă mereu atenție sporirii nivelului de profesionalism al liderilor sindicali prin formarea continuă, promovarea principiilor democratice în relații cu organizațiile sindicale membre etc.

Alături de membrii săi în perioada pandemiei

Anatol Guzun, președinte al comitetului sindical al IP „SNMFR”, a mentionat că, în pofida faptului că societatea trece

Membrii Consiliului Federatiei Sindicatelor din Comunicatii au organizat un flash mob în susținerea cetățenilor ucraineni prin mesaje de solidaritate, făcând apel la pace: „Vrem pace”, „Pace lumii”, „Nu război”, „Stop violenței”.

Prinț-o perioadă complicată, FSCM a reușit să organizeze activități care au sprijit competențele educaționale ale liderilor sindicali.

Președintele comitetului sindical de la IS „Poșta Moldovei”, Nona Cojocaru, a apreciat faptul că FSCM face tot posibilul ca să consolideze echipa sindicală în perioada de pandemie prin organiza-

rea activităților, la care participanții sunt familiarizați cu noile modificări din legislație.

Violeta Harea, ex-președinte al Comisiile de Femei a FSCM, a prezentat raportul acestei structuri pentru perioada 2019-2021. De asemenea, Violeta Harea a urat succes Comisiei nou create și și-a oferit ajutorul în continuare.

Președintele organizației sindicale de la SA „Moldtelecom”, Sergiu Gorîță, a apreciat pozitiv activitatea Biroului Executiv al FSCM pentru anul 2021, opinie susținută în unanimitate de către membrii Consiliului.

Schimbări în conducerea de vîrf

În cadrul aceleiași sedințe, președintele FSCM, Ion Pîrgaru, a depus cererea de demisie pe motiv de sănătate. Membrii Consiliului au acceptat cererea, oferindu-i funcția de consilier în cadrul FSCM.

A fost propus și votat în unanimitate, că atribuțiile funcției de președinte al FSCM să fie îndeplinite de Elizaveta Iurcu până la expirarea mandatului.

Totodată, membrii Consiliului au propus și au votat trei vicepreședinti, cu exercitarea funcțiilor pe baze obștești: Nona Cojocaru, președinte al comitetului sindical al IS „Poșta Moldovei”, Sergiu Gorîță, președinte al comitetului sindical al SA „Moldtelecom”, și Petru Bolgaru, președinte al comitetului sindical de la Agenția Servicii Publice.

În semn de apreciere și recunoaștere a rezultatelor deosebite în dezvoltarea activității sindicale în cadrul FSCM, Consiliul Federatiei a venit cu o diplomă de mulțumire către președintele Ion Pîrgaru.

Natalia HADÂRCĂ

Cvadratura cercului

Tăcerea elitelor și masacrul inocenților

Ilie LUPAN

Cei care vor scrie istoria războaielor moderne vor fi, probabil, în mare dificultate să catalogheze și să aprecieze argumentat motivele reale care au stat la baza razboiului fratricid dintre ruși și ucraineni. Fiindcă nici o acțiune, idee, declarație a Moscovei nu se încadrează în logica războiului, în logica lucrurilor, în gândirea umană, la urma urmei.

Adică tu, rusul din Rusia, muți cu de la sine putere, prin minciună, prin forța armelor, granitile recunoscute de comunitatea internațională, ocupi teritoriul unui alt stat și apoi tot tu declară că ești victimă a conjurației mondiale... Si ucizi tot ce îți apeare în cale, fără a te gândi că ucizi nu numai ucraineni, pe care nici nu îl recunoști ca națiune aparte, dar împuști și conaționali de-a tăi, ruși, oameni civili, femei, bătrâni, copii nevinovați care fug din calea războiului. Ucizi cu sânge rece tot ce mișcă, bombardezi școli, spitale, maternități, apoi declară sus și tare că desfășori o acțiune specială, chipurile, „pentru a stării nazismul”, pentru a preveni extinderea NATO...

Cât de mult seamănă aceste „argumente” cu pretextele celor doi tirani, Stalin și Hitler, care au condus la cea de-a doua conflagrație mondială. Numai că atunci era altă conjunctură internațională. Acum, întreaga comunitate mondială s-a unit împotriva războiului, împotriva pericolului care planează asupra civilizației europene în secolul 21, care parea un secol al stabilității și prosperității pentru lumea occidentală.

Se știe, somnul rațiunii naște monstri. Dar s-a dovedit că și toleranța elitelor (politice, culturale) poate crea condiții propice pentru creșterea monștrilor.

Nicolae Iorga spunea că fiecare popor are conducerea pe care o merită (probabil că Iorga a spus astă într-un ceas rău, murind de mâna legionarilor pe care i-a blamat și care au fost apoi înflățuiri de la putere și distrus). Afirmația marelui savant, scriitor, istoric și politician este valabilă pentru orice țară dacă nu există ingerințe din afară. Este valabilă mai ales pentru Rusia, unde intelectualii nu s-au implicat în politică și le-au permis boișevicilor să ajungă la putere, prin lovitura de stat. Ca apoi să suporte consecințele populării de pe a șasea parte din teritoriul globului pământesc...

Cam același lucru s-a întâmplat și în Germania interbelică. Hitler a preluat puterea și și-a realizat planurile demente în condițiile pasivității marilor puteri occidentale. Cazul lui Putin este, de asemenea, similar și antologic. Occidental, inclusiv UE și NATO, fiindu-i loiale, unii mari actori politici chiar cântându-l în strină sau cochetând cu dictatorul din Kremlin, petroli și gazele rusești prevalând asupra valorilor democratice și a drepturilor omului. Așa s-a întâmplat după invadarea Georiei, în 2008, și după anexarea Crimeei, în 2014.

Într-o perioadă crucială, când este în pericol însăși civilizația umană, nu pot să existe oameni „apolitici”, neimplicați în ceea ce se întâmplă în preajma noastră. Totul e politică acum! Politica umanismului! Politica păcii! „Politica strățului” ar însemna complicitate cu criminalul. O altă cale nu există... Altintre, următoarele victime vom fi noi!

Sindicalele, ca parte a societății civile, sunt alături de poporul ucrainean. Fiindcă nu poti păstra tăcerea și „neutralitatea” mult trâmbițată de elitele politice în timp ce sunt masacrati copii inocenți, femei și bătrâni. În timp ce armata rusă bombardează obiective civile, după ce deja au ras de pe față pământului orașe întregi, în timp ce și etnicii ruși din Ucraina, care constituie o parte de neglijat din populația țării invadate, proferează bles-teme împotriva invadatorilor...

Toată lumea vrea pace! În condițiile de astăzi, când dezvoltarea economică și culturală, prosperitatea și stabilitatea sunt scopurile spre care năzuiesc miliarde de oameni de pe planetă, numai o minte bolnavă poate da ordine de a distruge orașe întregi și a împușca oameni nevinovați... Tribunalul de la Haga ar putea pronunța doar un verdict simbolic pentru crimele odioase și atrocitățile de proporții inimaginabile comise de cei care au dat aceste ordine criminale și de cei care le-au executat. Lacrimile unui copil rămas orfan în urma acestui razboi barbar și absurd vor căntări enorm la Judecata de Apoi, când vor plăti toți pentru crimele sau chiar pentru greșelile prin care au provocat aceste lacrimi...

Ajutor

O femeie de 85 de ani, gazdă primitoare pentru refugiați

De la începutul războiului din Ucraina, prin Republica Moldova au trecut sute de mii de refugiați. Nimeni nu a fost pregătit pentru o criză umanitară de asemenea proporții. Dar de această dată solidaritatea și bunătatea moldovenilor a întrecut orice așteptări.

Maria Smeșnaia, de 85 de ani, fostă profesoră de limba franceză, este una dintre voluntarele care, de câteva zile, găzduiește o familie de refugiați din Ucraina: o fetiță de șapte ani, împreună cu mama și bunica.

Femeile au ajuns în casa Mariei Smeșnaia în toiu noptii, după ce au parcurs un drum lung din re-

giunea Nikolaev, mai exact, din Oceakov, un orașel militar din Ucraina, până la frontieră cu Republica Moldova. Familia gazdă a avut grija să le ofere tot necesarul.

„Când am aflat că au început să veni oameni refugiați din Ucraina, am decis imediat să mă implic și să ofer cazare pentru o familie, în casa mea. Simteam că așa pot ajuta și eu, măcar puțin, la efortul enorm pe care îl are de făcut țara noastră în această perioadă dificilă”, a spus Maria Smeșnaia.

Și Nadejda Mocanu, fiica profesorei, găzduiește în casa ei alți trei refugiați, rude cu cei din casa mamei sale - alte două femei de 50 de ani și, respectiv, 85 de ani, și

un bărbat de 90 de ani. Ea consideră că e firesc că cetățenii Republicii Moldova să se implice și să-i ajute pe ucrainenii care fug din calea războiului.

Oamenii adăpostiți de Maria Smeșnaia au povestit că sunt pentru prima dată la Chișinău și au rămas uluiți de ospitalitatea și deschiderea cetățenilor Republicii Moldova. Svetlana Sadovaia, refugiată, spune că deși aici se simt în siguranță și sunt primiți cu multă căldură, totuși, își doresc să poată reveni căci mai repede acasă. Până atunci, Svetlana este gata să și găsească un loc de muncă, iar Alexandra, fiica ei de șapte ani, să meargă la școală.

Natalia HADĂRCĂ

Lege

Părinții cu copii mici vor putea reveni mai rapid la locul de muncă

Modificările la Codul muncii și la Codul educației în vederea reconcilierea vietii profesionale cu cea de familie au fost votate în lectură finală de Parlament. Documentul prevede crearea cadrelui legal pentru oferirea serviciilor de îngrijire a copiilor, asigurate de angajator. Astfel, părinții care au copii cu vîrstă de până la trei ani vor avea oportunitatea de a decide asupra revenirii mai rapide la serviciu.

În acest sens, proiectul reglementă dreptul angajatorilor de a oferi angajaților servicii alternative de îngrijire a copiilor cu vîrstă de până la trei ani, suplimentare celor oferite de către stat. Cheltuielile aferente acestor servicii vor fi asigurate de angajatori, din mijloacele proprii.

Potrivit autorilor, proiectul are menirea de a asigura un echilibru între necesitățile, drepturile și interesele salariaților cu copii cu vîrstă de până la trei ani, precum și ale angajatorilor, dar și să asigure reconcilierea vietii profesionale cu cea de familie. Guvernul, în termen de săse luni de la data intrării în vigoare a acestei legi, va aduce actele normative în concordanță cu noile modificări și va adopta acte normative care să permită punerea în aplicare a legii respective.

Proiectul de lege a fost susținut de o majoritate covârșitoare, cu 85 de voturi ale deputaților din diferite fracțiuni parlamentare.

Crearea creșelor la locul de muncă pentru copii

Foto: Nicu Binzari

angajaților a fost salutată de sindicate și de societatea civilă. Astfel, familiile care au copii mai mici de trei ani nu vor fi nevoie să-și caute bone, dar vor putea să-i ia la serviciu. În perioada pandemică a crescut numărul femeilor care au fost nevoie să intre în șomaj tehnic, fiindcă nu au avut cu cine lăsa copiii.

Liuba Rotaru, președinta Comisiei de Femei a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, a declarat că aceste modificări la Codul muncii și la Codul educației dau o speranță de a rezolva problema femeilor cu copii mici, care nu au posibilitatea să stea până la trei ani în concediu de maternitate din cauza problemelor financiare sau doresc să nu își întrețină prea mult timp activitatea profesională, pentru a nu se descalifică.

Natalia HADĂRCĂ

Economistul

>> CONSULTATII

Ajutorul financiar pentru electricitate și serviciile comunale

Care este compensația la încălzire în mun. Chișinău și cum se acordă?

Tatiana Ivorschi, Chișinău

Ana MOLDOVANU,
consultant superior
în Departamentul
protecție
social-economică
al CNSM

În baza Regulamentului privind acordarea ajutorului financiar pentru unele categorii de cetățeni din municipiul Chișinău la efectuarea plăților pentru resursele energetice și serviciile comunale, aprobat prin Decizia Consiliului municipal nr. 8/12 din 12 octombrie 2021, pot beneficia de ajutor financiar persoanele defavorizate din mun. Chișinău, al căror venit lunar per persoană pentru anul fiscal precedent datei depunerii cererii nu a depășit suma de 3000 de lei.

Ca excepție, conform Regulamentului dat, pot beneficia de ajutor financiar și familiile tinere din Chișinău, al căror venit lunar per persoană pentru anul fiscal precedent datei depunerii cererii nu a depășit suma de 5000 de lei per persoană.

Beneficiar al ajutorului financiar poate fi proprietarul locuinței, titularul contractului de locație al locuinței publice, cu condiția că resursele energetice și serviciile comunale sunt livrate în locuință respectivă în baza facturilor, emise pe numele său.

Mărimea ajutorului financiar pentru resursele energetice persoanelor defavorizate constituie:

- La încălzire și aprovizionare cu apă caldă menajera centralizată (pentru agent termic) – 40 la sută lunar din suma calculată, conform tarifului în vigoare pentru energia termică;

- La aprovizionarea cu gaze naturale pentru încălzire și prepararea apei calde – 500 de lei lunar pentru o familie;

- La aprovizionarea cu energie electrică, folosită pentru încălzire și prepararea apei calde - 500 de lei lunar pentru o familie.

Mărimea ajutorului financiar pentru serviciile comunale persoanelor defavorizate constituie:

- la diferența în urma majorării tarifului pentru transportarea deșeurilor menajere solide pentru un locatar la bloc – 3,65 lei lunar, pentru fiecare locatar;

- la diferența în urma majorării tarifului, pentru transportarea deșeurilor menajere solide pentru un locatar în sectorul particular – 7,30 lei lunar, pentru fiecare locatar;

• la plata pentru volumul de apă calculată suplimentar (cota-partie), în urma distribuirii pentru fiecare apartament a diferenței dintre volumul de apă înregistrat, conform contorului comun de la branșamentul blocului locativ și volumul de apă indicat, conform contoarelor individuale ale locatarilor – 10,69 lei lunar, pentru un metru cub de apă suplimentar calculat.

Modalitatea acordării ajutorului financiar, după cum urmează:

- 1) Ajutorul financiar pentru furnizarea energiei termice (apă caldă și încălzire) se acordă pentru sezonul rece, cu transmiterea mijloacelor financiare în conturile de decontare ale furnizorilor/prestatorilor de servicii (în cazul contractelor directe încheiate cu consumatorii) sau ale intermediarilor la efectuarea decontărilor (în cazul contractelor încheiate de administratorii fondului de locuințe și consumatorii), în baza contractelor încheiate între autoritatea abilită și furnizori/prestatori și intermedieri la efectuarea decontărilor;

- 2) Ajutorul financiar pentru furnizarea gazelor naturale pentru încălzire autonomă și prepararea apei calde se acordă pentru sezonul rece, cu transferarea mijloacelor financiare în contul de decontare al S.A. „Moldova-gaz”;

- 3) Ajutorul financiar pentru energia electrică folosită la încălzirea autonomă și prepararea apei calde se acordă pentru sezonul rece, cu transferarea mijloacelor financiare în conturile prețurilor de sector, ale primăriilor satelor (comunelor) și orașelor din cadrul municipiului Chișinău, cu acordarea ulterioară a mijloacelor financiare beneficiarilor în numerar;

- 4) Ajutorul financiar pentru alimentarea cu apă și canalizare (cota-partie) se acordă pe parcursul întregului an (de la data de 1 noiembrie, cu transferarea mijloacelor financiare în contul de decontare al S.A. „Apă-Canal Chișinău”);

5) Ajutorul financiar pentru achitarea diferenței în urma majorării tarifului pentru transportarea deșeurilor menajere solide se acordă pe parcursul întregului an (de la data de 1 noiembrie), cu transferarea mijloacelor financiare în contul de decontare al I.M. „Autosalubritate”.

Acordarea ajutorului financiar se efectuează în baza cererii depuse, cu anexarea actelor necesare, la primăriile orașelor, satelor (comunelor) din componenta municipiului Chișinău.

Cererile privind acordarea ajutorului financiar pot fi depuse pe toată durata sezonului de încălzire. În sprijinul cererii se anexează, după caz, următoarele acte:

- Copia actelor de identitate ale membrilor familiei/persoanelor înregistrate în locuință (buletin de identitate, adeverință de naștere a minorilor);
- Copia actului ce confirmă dreptul de proprietate asupra locuinței;
- Certificatul privind persoanele înregistrate în locuință, eliberat de Agentia Servicii Publice pentru solicitanții din orașul Chișinău;
- Certificatul privind componența familiei, eliberat de primă-

riile orașelor, satelor și comunelor pentru solicitanții din suburbii municipiului Chișinău;

- Extras din fișa locuinței și tabelul nominal pentru locuințele proprietate publică;

- Facturile de plată pentru resursele energetice și serviciile comunale pentru ultima lună până la depunerea cererii (în copie), cu excepția persoanelor care beneficiază pentru prima dată de resurse energetice și serviciile comunale respective;

- Avizul de sedere (tradus) pentru ultimele luni precedente, de la data depunerii cererii, eliberat de organele abilitate competente pentru persoanele înscrise în locuință, dar aflate peste hotare;
- Declarația membrilor familiei și a persoanelor înregistrate la domiciliu în locuință respectivă privind acordul la prelucrarea datelor cu caracter personal.

Avocatul

Evacuarea automobilelor

Un prieten de-al meu a avut ghinionul să ū fie evacuată mașina din motiv că a parcat neregulamentar. Mi-a povestit că recuperarea automobilului l-a costat bani, timp și nervi pierduți. Presupun că trebuie să existe anumite reguli stabilite pentru cazurile în care se ridică mașina, inclusiv când șoferul este înălțat de la volan, care sunt ele?

V. Barbu, mun. Chișinău

(Continuare din nr. 10)

Serviciile de ridicare, transportare, depozitare și restituire a mijloacelor de transport se prestează de către agenții economici contractați de către Inspectoratul General al Poliției.

După dispariția temeiului în baza căruia a fost dispusă ridicarea mijlocului de transport, în baza cererii scrise a proprietarului, posesorului sau a reprezentantului acestora, agentul constatator dispune restituirea mijlocului de transport, eliberându-se certificat de restituire a acestuia.

Agentul economic contractat de către Inspectoratul General al Poliției, în baza certificatului de restituire a mijlocului de transport de la parcare specială/subdiviziunea Poliției și după prezentarea actelor confirmative ce atestă faptul achitării de către proprietar, posesor sau reprezentantul acestora a tuturor cheltuielilor de ridicare, transportare și depozitare a mijlocului de transport, asigură restituirea acestuia de la parcare specială la care a fost depozitat.

La cererea privind restituirea mijlocului de transport ridicat, proprietarul, posesorul sau reprezentantul acestora va anexa și copia actului de proprietate sau a altui înscris din care rezultă dreptul de posesiune și/sau folosință asupra mijlocului de transport.

În momentul restituiri mijlocului de transport ridicat, proprietarul, posesorul sau reprezentantul acestora îl va examina, inclusiv integritatea sigiliului aplicat de agentul constatator, în vederea depistării eventualelor deteriorări în procesul ridicării, transportării sau depozitării acestuia.

În cazul în care se constată deteriorarea mijlocului de transport sau a sigiliului aplicat de către agentul constatator, proprietarul, posesorul mijlocului de transport sau reprezentantul acestora informează imediat subdiviziunea Poliției din care face parte agentul constatator și administrația parării speciale.

Deteriorările constatate se consemnează într-un proces-verbal de examinare tehnică a mijlocului de transport, semnat de către proprietarul, posesorul sau reprezentantul acestora și reprezentantul subdiviziunii Poliției, care servește drept temei pentru înaintarea ulterioară a reclamațiilor.

Pentru deteriorările cauzate mijlocului de transport în timpul ridicării și transportării la par-

Liubomir
DUDULICA,
avocatmd@gmail.com

rea specială sau la subdiviziunea specializată ori teritorială a Poliției răspunde în mod corespunzător agentul economic care a prestat serviciile în cauză sau, după caz, subdiviziunea specializată ori teritorială a Poliției.

Pentru deteriorările cauzate mijlocului de transport în timpul depozitării la parcare specială răspunde agentul economic la care a fost depozitat mijlocul de transport.

Pentru deteriorările cauzate mijlocului de transport în timpul depozitării la subdiviziunea specializată ori teritorială a Poliției răspunde nemijlocit subiectul care a fost recunoscut vinovat de producerea deteriorării.

Perioada de depozitare a mijlocului de transport ridicat se estimează în ore și jumătăți de oră de la plasarea acestuia la parcare specială. Plata pentru depozitarea mijlocului de transport ridicat se incasează pentru fiecare oră și jumătate de oră împlinită de afilare a acestuia în parcare specială.

Cheltuielile pentru serviciile de ridicare, transportare și depozitare a mijlocului de transport în cadrul procesului contraventional sunt suportate de către conducătorul, proprietarul sau posesorul legal al mijlocului de transport în privința căruia a fost aplicată sanctiunea contraventională. Plătile se achită doar pentru serviciile efectiv prestate, în baza calculelor prezentate de către agentul economic care a prestat serviciul în cauză.

În situația în care a fost întocmit procesul-verbal de ridicare a mijlocului de transport și a fost începută procedura de ridicare, iar în acest moment proprietarul, posesor sau reprezentantul lor se prezintă la mijlocul de transport ridicat, mijlocul de transport poate fi restituit doar după achitarea pentru serviciile realizate în procesul de ridicare, după caz, transportare a mijlocului de transport.

Tarifele pentru serviciile de ridicare, transportare și depozitare în cadrul procesului contraventional a mijlocelor de transport la parcare specială se stabilesc de către agentul economic contractat de către Inspectoratul General al Poliției.

Oferte

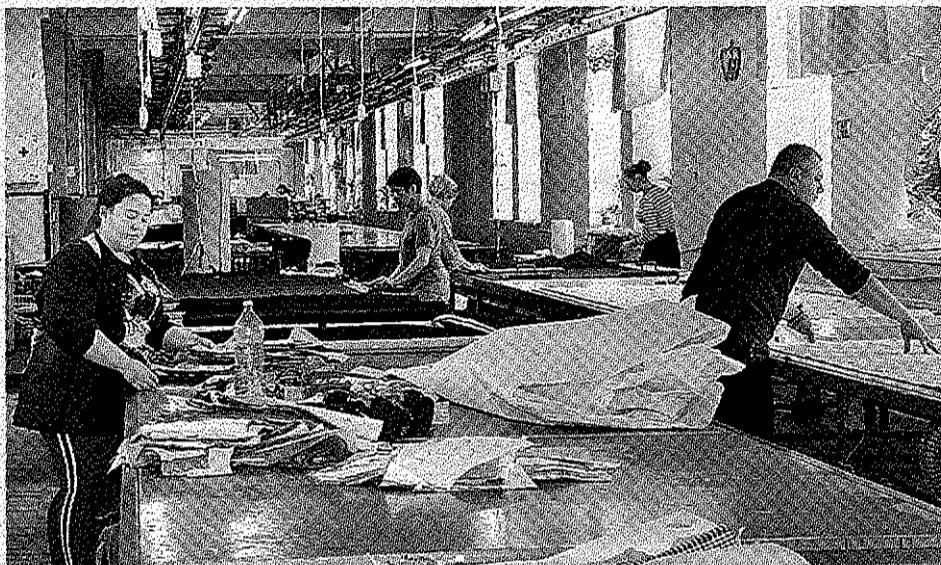
Sute de locuri de muncă vacante sunt disponibile pentru refugiații ucraineni

Au fugit din calea războiului luând cu ei doar ce au reușit, în grabă. Acum, spun că au nevoie de bani pentru trai sau că să meargă în altă țară, în speranță că vor reveni la casele lor imediat ce războiul se va sfârși. Vorbim de refugiații ucraineni, cu care am discutat în una din zilele trecute și care sunt în căutarea unui loc de muncă în Republica Moldova.

Una dintre persoanele refugiate este și Marina. De mai bine de două săptămâni, femeia și copilul ei se adăpostesc la Chișinău. Deși sunt cazați și hrăniți, aceasta ne spune că are nevoie de bani, pentru ziua când va trebui, fie să revină acasă, fie să plece în altă țară. Până atunci, ar vrea să-și găsească un loc de muncă.

„Eu am studii superioare, dar ar vrea să mă angajeze măcar undeva, că să-mi pot întreține copilul. Sper să revin acasă odată și voi avea nevoie de bani pentru minimul necesar și pentru transport”, a mărturisit femeia.

Potrivit Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), până acum, conform informațiilor subdiviziunilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă ale ANOFM, 57 de agenți economici au menționat că sunt disponibili să angajeze cetățeni din Ucraina și au oferit pentru aceștia 850 de locuri de muncă vacante. Sursa citată precizează că angajatorii,

care au luat la muncă cetățeni din Ucraina, au obligația de a notifica despre aceasta organele de resort. Înregistrarea se va realiza în termen de cinci zile de la data încheierii contractului de muncă, către ANOFM. Până pe 15 martie, opt angajatori au notificat despre angajarea a opt cetățeni din Ucraina, dintre care sase femei și doi bărbați.

La lucru cu forme legale, fără restricții

„La subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă s-au înregistrat 20 de cetățeni din Ucraina care au solici-

tat suport la angajarea în câmpul muncii în Republica Moldova”, precizează ANOFM.

Expertul economic Veaceslav Ioniță a declarat că Republica Moldova are posibilitatea să ofere refugiaților ucraineni locuri de muncă în domeniul IT, în Zonele Economice Libere, sectorul construcții, industria textilă și HoReCa. „Aceste sectoare se confruntă în prezent cu lipsă de brațe de muncă”, a spus Veaceslav Ioniță.

Potrivit acestuia, Republica Moldova a fost prima țară care, imediat cum au început să veni refugiații, le-a permis necondiționat, fără restricții, să se angajeze în câmpul muncii. Economistul a spus că sunt două domenii unde pot fi integrați în muncă

refugiații ucraineni. Este vorba de sectorul IT, care, începând cu 2016, a înregistrat o creștere semnificativă a exportului de servicii și produse.

„Dacă companiile IT din întreaga lume vor să ajute refugiații ucraineni, este suficient să plaseze comenzi la companiile moldovenesti din domeniu. Cu cât va fi mai mare volumul de servicii prestat de către Republica Moldova, cu atât mai mare va fi capacitatea noastră de absorbtie a refugiaților”, a menționat economistul.

Al doilea domeniu, potrivit analistului economic, sunt Zonele Economice Libere, 43 la număr pe întreg teritoriul Republicii Moldova, care în 2021 au înregistrat exporturi în valoare de 600 de milioane de dolari, iar în acest an vor putea ușor depăși 700 de milioane de dolari.

„În domeniul construcțiilor, avem nevoie de forță de muncă. De asemenea, și în industria textilă, și în sectorul HoReCa. Aceste domenii se confruntă cu problema lipsei de brațe de muncă și am putea implica ucrainenii oferindu-le o mână de ajutor”, a declarat expertul.

Potrivit datelor oficiale, de la începutul războiului rusuo-ucrainean, Republica Moldova a gestionat un flux de aproape 310 mii de persoane, care s-au salvat fugind, dintre care 278 de mii sunt cetățeni ai Ucrainei. Două treimi dintre aceștia au fost în tranzit și au plecat mai departe. În prezent, în țara noastră sunt adăpostiți peste 100 de mii de cetățeni străini, dintre care aproximativ 48 de mii sunt minori.

Proiect de lege

Voucher pentru instruirea șomerilor: proceduri mai simple și fără birocratie

Șomerii din Republica Moldova ar putea să-și aleagă un curs de pregătire profesională în baza unui sistem de voucher. Un proiect în acest sens a fost elaborat de un grup de deputați ai Partidului Acțione și Solidaritate (PAS) și prezentat în Parlament. Potrivit autorilor, proiectul simplifică accesul la serviciile de perfecționare profesională.

Dorian Istrati, unul dintre autori proiectului de lege, susține că noul concept ar urma nu doar să simplifice procedura, dar și să eliminate birocracia. Până acum, șomerii beneficiau de cursuri de instruire, numai că erau nevoiți să aleagă din ceea ce le punea la dispoziție Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), care avea încheiate contracte cu instituțiile de învățământ acreditate, desemnate învingătoare în concursul de achiziții publice.

„O diferență dintre sistemul de achiziții publice și utilizarea voucherelor este că, la ora actuală, ANOFM alege furnizorul de servicii educationale pentru beneficiar, în timp ce cu voucher beneficiarul singur poate alege cursul de pregătire și prestatorul de servicii de formare pe piața muncii. Acest lucru face posibilă creșterea responsabilității șomerului însuși pentru pregătirea sa, pentru dezvoltarea abilităților profesionale necesare

și angajarea ulterioară sau dezvoltarea carierei”, a menționat deputatul Dorian Istrati.

Astfel, eliminându-se procedura de achiziții publice, va crește numărul de furnizori de formare profesională a șomerilor, autorizați conform legii”, a declarat o coautoare a proiectului de lege, Maria Pancu.

Acces mai mare la piața muncii

Autorii proiectului de lege susțin că sistemul de vouchere va permite un acces mai mare la piața muncii. Totodată, va permite alegerea furnizorului care va oferi cele mai relevante și eficiente programe de formare, care se încadrează în pretul voucherului.

De asemenea, va crește numărul furnizorilor de cursuri de pregătire profesională, se va asigura prezența acestora în diverse zone geografice ale Republicii Moldova, precum și o diversificare sporită a acestora. Va spori interesul șomerilor pentru înscrierea la cursurile profesionale, obținerea unei calificări, prestarea unei munci calificate. Mai mult, autori proiectului cred că va crește și interesul investitorilor străini pentru personalul calificat, fiind astfel asigurată o scădere a numărului de șomeri în țara noastră.

În anul 2020, doar 26,5% (183) din numărul total al șomerilor instruiți au beneficiat

de cursuri la locul de trai, 73,6% (509) dintre aceștia fiind instruiți în altă localitate. În anul 2021, în scopul implementării măsurii de formare profesională a șomerilor, ANOFM a încheiat contracte cu 10 furnizori de astfel de servicii.

Potrivit Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, pe parcursul anului 2020, 50 de mii de persoane erau înregistrate cu statut de șomer. Din numărul total al acestora, 83 la sută nu aveau calificare profesională, 692 dintre ei au beneficiat de instruire, iar 57% din numărul șomerilor s-au încadrat în câmpul muncii.

Contactat de ziarul „Vocea poporului”, Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al Confe-

derației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), a menționat că proiectul de lege nu a fost consultat deocamdată cu sindicatele, dar spune că este unul bun, necesar pe piață.

Documentul urmează să fie discutat în comisiile parlamentare, dezbatut și supus votului în Parlament. În prezent, cursuri de specializare și perfecționare sunt organizate de ANOFM și de Centre de Instruire ale ministerelor, departamentelor, patronatelor și sindicatelor, de agenți economici, indiferent de forma de proprietate.

VARIA

8

Solidaritate

Instituțiile culturale îi ajută pe refugiați să uite de război

E deja un lucru bine cunoscut că arta îi poate face pe oameni mai buni, le poate aduce bucurii, liniște sufletească și să uite, cel puțin pentru un timp, de momentele tragice.

Conștiente de acest lucru și în semn de solidaritate cu poporul vecin, instituțiile culturale din Republica Moldova au decis să fie alături de refugiații din Ucraina, ca ei să depășească mai ușor suferința prin care sunt nevoiți să treacă în aceste zile. O apropiere de artă și de cultură e un lucru benefic, mai ales pentru copiii care cresc, se formează ca spirit și ca intelect.

Drept confirmare, putem menționa că majoritatea instituțiilor muzeale din țară oferă în aceste zile acces gratuit refugiaților la toate expozițiile. Mai mult, în spațiul muzeelor sunt organizate și ateliere de creație pentru copiii refugiaților.

Folosindu-se de această ocazie, mulți refugiați au decis să viziteze expozițiile Muzeului Național de Artă al Moldovei.

“Nici un om de bună credință nu poate rămâne indiferent față de durerea poporului ucrainean”

„În aceste zile grele pentru vecinii noștri ucraineni, ne-am gândit că muzeul să fie deschis gratis pentru ei, să acordăm copiilor posibilitatea

de a lucra în atelierele noastre de creație, pentru că drama ucrainenilor o trăiesc, în fond, toti”, a declarat Tudor Zbârnea, directorul Muzeului Național de Artă al Moldovei, la postul TV Moldova.

De menționat că atelierele de creație pentru copiii refugiaților ucraineni sunt deschise în zilele de marti și joi.

Și teatrele din țară și-au deschis larg ușile pentru refugiați. De exemplu, mai mulți copii din Ucraina, insotiti de mame și bunici, au fost la Teatrul „Alexei Mateevici” unde au avut posibilitatea să vizioneze spectacolul „Jack și vrejul de fasole”.

Copiii s-au simțit ca acasă, mai ales când Zâna cea bună din povestea „Jack și vrejul de fasole” a început spectacolul în limba ucraineană. Această surpriză a fost posibilă grăție colaborării conducerii Teatrului cu reprezentanții Ambasadei Ucrainei care, într-un timp foarte scurt, au tradus un fragment din spectacol.

Copiii refugiați au uitat de grijiile cotidiene, fiind invitați la spectacolul „Elefantul curios” de Rudyard Kipling, prezentat de actorii Teatrului Republican de Păpuși „Licurici”.

De un pic de primăvară și de un cer senin cu multă pace au avut parte și copiii care au mers la spectacole și la așa-zisele reprise de circ organizate de Teatrul Fără Nume, din Chișinău, unde clovnul Slava (Veaceslav Iacovlev) le-a oferit mai multe clipe de bucurie, încercând astfel să-i facă să uite de grozăvile războiului.

De menționat că gazde primitoare pentru copiii refugiați au fost teatrele „Luceafărul”, „M. Eminescu”, „A. P. Cehov” s. a.

Nici un om de bună credință nu poate rămâne indiferent față de durerea poporului ucrainean. Este o crină ceea ce se întâmplă pe continentul European în sec. XXI. E o tragedie umană pe care doar împreună o putem opri, ca toți copiii lumii să trăiască în pace...

Anatol FISER

Afiș cultural

CONCERTE

18-19 martie

Palatul Național „Nicolae Sulac” – „Adriana Ochișanu - Viața mea e cântecul!” – 19.00

TEATRU

18 martie

„Mihai Eminescu” – „Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal” – 18.00
„Luceafărul” – „Testamentul” – 18.30
„Eugene Ionesco” – „Fiti sănătos, domnule!” – 18.30
Satiricus „I. L. Caragiale” – „Made in Moldova” – 18.30
Teatrul „A. P. Cehov” – „Divele sau în teatru doar fete” – 18.30
Teatrul „De pe strada Trandafirilor” – „Regele Lear” – 18.00
19 martie
„Mihai Eminescu” – „Familia Tot” – 18.00

„Eugene Ionesco” – „Arta convietuirii” – 18.30
Satiricus „I. L. Caragiale” – „Doctor de femei” – 18.30
„Luceafărul” – „Flori de mină” – 18.30
Teatrul „A. P. Cehov” – „Pasiunea Maddalenei” – 18.30
Teatrul Geneza Art – „3 + Cristina pe frecvența iubirii” – 19.00
20 martie
Teatrul Național de Operă și Balet – „Nunta lui Figaro” – 17.00
„Mihai Eminescu” – „Dosarele Siberiei” – 18.00
„Eugene Ionesco” – „Oscar și tanti Roz” – 17.30
„Luceafărul” – „Fazanul” – 18.30
Satiricus „I. L. Caragiale” – „Cerere în căsătorie” – 18.30
Teatrul „A. P. Cehov” – „Salut din lumea cealaltă sau „Fiti sănătoși!” – 18.30
Teatrul Geneza Art – „3 + Cristina pe frecvența iubirii” – 19.00
Teatrul „De pe strada Trandafirilor” – „Regele Lear” – 18.00

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera înregistrării de stat, numărul de înregistrare: 1004600040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu postal din RM sau direct în redacție.

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 069006556

Secretar de redacție:
Anatol FISER,
tel.: 068571475
Contabil-șef: Svetlana BĂLAN,
tel.: 069511960

Redactori:
Natalia HADÂRCĂ,
tel.: 069610372

Galina MUNTEANU,
tel.: 069916236
Redactor-stilizator:
Anghelina DUDULICA

Fotoreporter:
Nicolae BÎNZARI

Tehnoredactor:
Sergiu BALTAGA
Dezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:
Ilie Lupaș;
Mihai Hîncu;

Elizaveta Iurcu;
Margareta Strestian;
Nadejda Lavric;
Angela Otean;
Tatiana Marian.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.

Horoscopul săptămânii

BERBEC

La serviciu se vor fi tot felul de situații care vă vor obliga la un efort deosebit. În cazul în care doriti să plecați la drum, mare atenție, căci ați putea avea incertitudini legate de acte. În antrajul apropiat vor fi dezbateri aprinse. Totuși, popularitatea de care vă bucură va permite să aveți un cuvânt greu de spus.

TAUR
Unele din lucrările dă la serviciu vor deveni urgente și n-ar fi exclus să fie nevoie să rămânești peste program. În plan sentimental veți avea unele nemulțumiri, dar nu este cazul să le discutați până nu veți fi calm. Proiectele pe care vi le-ati făcut pentru timpul liber vă vor fi date peste cap.

GEMENI

Relațiile cu prietenii au de suferit din cauza principiilor pe care le susțineți cu încăpătânare. Ar fi bine să acordați mai multă atenție activităților casnice, chiar dacă vă preocupă problemele profesionale. La locul de muncă sau în afaceri, intuiția vă poate fi de mare ajutor.

RAC
Va trebui să munciți din greu, dar cum rezultatele vă vor satisface, efortul nu vă va obosi. Din punct de vedere finanțar, puteți spera la o reușită. Sunt posibile probleme de sănătate, așa că ar fi bine dacă vă treceți în program ceva mai mult timp pentru odihnă și relaxare.

LEU
În plan sentimental, lucrurile evoluază cum nu se poate mai bine. Popularitatea în rândul persoanelor de sex opus este în creștere. Acasă este posibil să apară unele discuții pe tonuri înalte, care vor tensa atmosfera din familie, dar lucrurile se vor rezolva fără probleme.

FECIOARĂ
În cazul în care doriti să vă implicați în activități noi, va fi nevoie de un efort susținut pentru a le face față. De energie fizică nu duceți lipsă, dar nu prea reușiti să o folosiți. Veți fi cam impulsiv, ceea ce vă poate pune în situația de a avea neîntelegeri cu superiorii.

BALANȚĂ

Calmul cere a fi pus pe primul plan, altfel puteți fi angrenați în tot felul de conflicte. Activitățile intelectuale vă favorizează în mod special, dându-vă ocazia să vă puneti în evidență calitățile. N-ar fi exclus să fiți obligați să plecați la un drum, situație ce nu vă va bucura.

SCORPION
Veți beneficia de un bun echilibru energetic, acesta permitându-vă să rezolvați chestiuni dintr-o mod mai diversă. Ați putea profita de conjunctura acestor zile pentru a vă consolida relația cu partenerul de viață. Este foarte posibil ca acesta să aibă unele realizări de care vă veți bucura împreună.

SĂGETĂTOR
Va trebui să rămânești peste program la serviciu sau oricum, problemele cu care vă confruntați la slujbă vă vor ocupa gândurile și în timpul liber. O finalizare se va realiza pe neașteptate. În această perioadă sunteți dormiți să vă implicați în activități noi.

CAPRICORN

Relația cu partenerul de viață are toate sansele să se îmbunătățească. Este posibil ca acesta să aibă o realizare de care vă veți bucura împreună. Această perioadă se va dovedi a fi destul de bună pentru a vă pune de acord cu rûdele apropiate asupra unor chestiuni de interes comunitar.

VÂRSĂTOR
Starea generală va fi excelentă, așa că nu veți avea probleme în a duce orice activitate la bun sfârșit. În cazul în care aveți de susținut o activitate intelectuală, nu trebuie să aveți emoții, căci inteligența și inspirația se vor îmbină în mod fericit.

PEȘTI
Activitățile sociale vor fi un bun prilej de a vă face remarcată. Nu trebuie, însă, să vă lăsați influențat de orice zâmbet amabil. Relația cu superiorii se va îmbunătăți. Clipele petrecute în compania partenerului de suflet vă vor ajuta să depășiți cu usurință agitația cotidiană.